

?li?kisel Mizah Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?li?kisel Mizah Envanteri. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23294>

Öz

?li?kisel Mizah Envanteri (?ME), bireylerin ki?ileraras? ili?kiler ba?lam?nda kulland?klar? farklı Mizah türlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikolojik ölçektir. Bu giri?, H. Bacanlı?, T. ?lhan ve H. Cihan-Güngör tarafından 2012 y?l?nda ger?ekle?tirilen envanterin Türk?e'ye uyarlama ve psikometrik özelliklerini inceleme çal??mas?na dayanmaktadır. Envanter, temel olarak alt? farklı alt boyutta Mizah kullan?m?n? de?erlendirmekte olup, toplam 36 maddeden olumaktadır. Uyarlama çal??mas?, ölçenin Türk kültürü ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

?li?kisel Mizah Envanteri, Mizah, ?li?kisel Mizah, Psikolojik Ölçek, Uyarlama, Likert Ölçe?i, ?li?ki Tarzlar?.

Yazarlar

Hasan Bacanlı?, Tuncay ?lhan, Hatice Cihan-Güngör.

Amaç

?li?kisel Mizah Envanteri'nin (?ME) temel amacı, bireylerin romantik ili?kilerinde veya yak?n çevrelerinde sergiledikleri Mizah tarzlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu envanter, mizah?n ili?kiler içindeki i?levini, yani mizah?n ili?kiyi güçlendirici (olumlu) veya zedeleyici (olumsuz/zarar verici) etkilerini ölçmeyi hedefler.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amacı ise, orijinal olarak farklı bir kültürde geli?tirilmis? olan ?ME'nin Türk?e konu?an popülasyonda kültürel e?de?erlili?ini, yap?sal bütünlü?ünü, Geçerlik ve Güvenirlik düzeylerini tespit etmektir. Bu sayede, Türk psikoloji ve rehberlik alan?ndaki ara?t?rmac?lara ili?kisel mizah? incelemek için sa?lam bir araç sunulmu?tur.

Yap?

?li?kisel Mizah Envanteri, ili?kilerdeki mizah?n karma??k yap?s?n? alt? farklı alt boyut arac?l??yla ölçmektedir. Bu alt boyutlar, bireyin kendi mizah kullan?m?n? (Ki?isel Mizah) ve partnerinin mizah kullan?m?na yönelik alg?s?n? (E? Mizah?) içerecek ?ekilde çift yönlü olarak tasarlanm??t?r. Ölçek, toplamda 36 madde ile bu alt? yap?y? temsil eder.

Yap?sal olarak, ölçekte yer alan boyutlar ?unlard?r:

Olumlu Mizah: ?li?kiyi güçlendirmeye, yak?nl?? art?rmaya ve çat??malar? azaltmaya yönelik

yap?c? Mizah kullan?m?.

Olumsuz Mizah: Partneri incitmeye, ele?tirmeye veya ili?kiyi zedelemeye yönelik y?k?c? mizah kullan?m?.

Araçsal Mizah: Belirli bir amaca (örne?in, stres yönetimi, ileti?im kurma) ula?mak için mizah?n bilinçli bir araç olarak kullan?lması.

E? Olumlu Mizah: Bireyin partnerinin ili?kiyi güçlendirici mizah?n? alg?laması.

E? Olumsuz Mizah: Bireyin partnerinin ili?kiyi zedeleyici mizah?n? alg?laması.

E? Araçsal Mizah: Bireyin partnerinin mizah? belirli bir amaca yönelik kulland???n? alg?laması.

Geçerlik

?ME'nin Türkçe uyarlamasına yönelik Geçerlik çal??malar?, ölçenin teorik yap?y? ne kadar iyi temsil etti?ini göstermek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?inin sa?lanması için genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?larak orijinal ölçenin alt? faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad??? incelenmiştir.

Geçerlik, ayrıca ilgili di?er yap?larla korelasyon incelenerek (ölçüt ba??ml? geçerlik) ve maddelerin beklenen alt boyutlara yüklenmesiyle (yap? geçerli?i) desteklenmiştir. Orijinal çal??manın ba?l???, bu psikometrik incelemelerin detaylı olarak ele al?nd???n? i?aret etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçenin Türkçe formunun Güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık katsayılar? (genellikle Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri aracılığıyla incelenmiştir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda, alt boyutların ve toplam puanın iç tutarlılık katsayılarının kabul edilebilir düzeyde (genellikle 0.70 ve üzeri) oldu?u raporlanarak, ?li?kisel Mizah Envanteri'nin Türk popülasyonunda tutarlı ölçümler sa?lad??? sonucuna var?lm??t?r.

Faktör Analizi

?li?kisel Mizah Envanteri, uyarlama çal??mas?nda alt? faktörlü bir yap? sergilemiştir. Bu faktörler, orijinal ölçenin teorik temelini yansıtmaktadır. Toplam 36 madde, bu alt? alt boyuta da??t?lm??t?r:

Olumlu Mizah: 5 madde

Olumsuz Mizah: 3 madde

Araçsal Mizah: 8 madde

E? Olumlu Mizah: 5 madde

E? Olumsuz Mizah: 7 madde

E? Araçsal Mizah: 4 madde

Faktör analizi sonuçları, alt faktörün birbirlerinden ayrışması ve her birinin ilişkisel mizahın farklı bir yönünü temsil ettiğini göstermiştir. Bu yapı, ölçeğin çok boyutlu doğası doğurur.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçeği

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Yetkin Popülasyon (Özellikle İlişkisel Olan Bireyler)

Yaş Grubu: Yetkinler

Popülasyon Detayları: Psikometrik çalışmalar genellikle üniversite öğrencileri veya evli/ilişkisel olan yetkinler üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Ölçek, 7'li Likert tipi bir derecelendirme kullanır. Katılımlar, her maddeye ne ölçüde katıldıkları belirtilir. Derecelendirme sistemi şöyledir: 1= Hiç Doğru Değil - 7= Çok Doğru.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Faktör Yapısı, Geçerlik, Güvenirlilik, Likert Ölçeği, Kişilerarası İlişkiler, Türk Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hasan Bacanlı?

Yazar ORCID Tanımlaması: Veri Bulunmamaktadır.

İletişim E-posta Adresi: bacanli@gazi.edu.tr

Yazın Adresi: Gazi Üniversitesi (Uyarlama çalışması yapılıldığı dönemdeki kurumu).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Envanterin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazar (Hasan Bacanlı) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım için ek izinler gerekebilir.

Orijinal Çalışma Yılı: Orijinal ölçeğin geliştirilme yılı belirtilmemiştir.

Uyarlama Çalışması Yılı: 2012

Kaynaklar

Bacanlı, H., İlhan, T. ve Cihan-Güngör, H. (2012). İlişkisel Mizah Envanterinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlilik çalışması. *Türk Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 11-23. Çalışmanın orijinal bağlantısı: pdrdergisi.org

Bu ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[iliskisel-mizah-envanteri-toad.pdf](#)

İlişkisel Mizah Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek, toplam 36 maddeden ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır:

Olumlu Mizah (5 m)

Olumsuz Mizah (3 m)

Araçsal Mizah (8 m)

E? Olumlu Mizah (5 m)

E? Olumsuz Mizah (7 m)

E? Araçsal Mizah (4 m)

Derecelendirme: 7'li Likert (1= Hiç Do?ru De?il - 7= Çok Do?ru)

ARABPSYCHOLOGY.COM